$f(x)=|x|$ FONKSİYONU

MUTLAK DEĞER KAVRAMI

Her $x\in\mathbb{R}$ için $|x|$ ifadesi x in mutlak değeri diye okunur.

$$|x|=\begin{cases} x, & x\geq 0 \text{ ise} \\ -x, & x<0 \text{ ise} \end{cases}$$

olarak tanımlanmıştır.

(Burada x=0 değeri için eşitlik başka bir satıra yeni bir dal olarak yazılabilir ya da var olan iki satırdan birine eklenebilir)

Gerçek sayılarda f(x)=|x| fonksiyonunun grafiğini çizerek özelliklerini inceleyelim.

$$|x|=\begin{cases} x, & x\geq 0 \text{ ise} \\ 0, & x=0 \text{ ise} \\ -x, & x<0 \text{ ise} \end{cases}$$

olduğundan x>0 için y=x , x<0 için y=−x doğruları çizeriz. x=0 için y=0 ve (0,0) noktasını grafik üzerinde olacaktır.

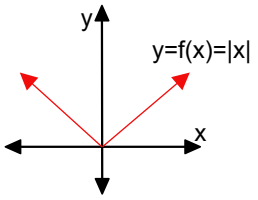

Nitel özelliklere bakarsak
x = 0 için f(0) = 0 olduğu görülür. Buna göre f fonksiyonunun sıfırı sıfırdır.

$x\neq 0$, iken f(x)>0; x=0 iken f(x)=0 olduğu görülür.

f fonksiyonunun işaret özeti ve artanlık azalanlık durumu tablodaki gibidir.

x	$-\infty$		0		∞
f(x)=|x|		+	0	+	
		Azalan		Artan	

f(x)=|x| fonksiyonu ,x>0 için artan , x<0 için azalandır.

f(x)=|x| fonksiyonunun görüntü kümesi bir maksimum değer içermez ,x=0 için minimum değeri 0 dır. Dolayısıyla (0,0) minimum noktasıdır.

f(x)=|x| fonksiyonunda farklı x değerleri için aynı y değerleri elde edilebileceğinden bu fonksiyon bire−bir değildir. (Yatay doğru testi ile kontrol edilebilir.)

www.matbaz.com

MUTLAK DEĞER FONKSİYONU

$$|f(x)|=\begin{cases} f(x), & f(x)\geq 0 \text{ ise} \\ -f(x), & f(x)<0 \text{ ise} \end{cases}$$

biçiminde tanımlanmış $y=|f(x)|$ fonksiyonuna f(x) fonksiyonun mutlak değer fonksiyonu denir.

Mutlak değerli ifadelerde mutlak değerin içini sıfır yapan değerlere kritik nokta denir. Her mutlak değerli ifade kritik noktasına göre parçalı fonksiyon olarak yazılabilir.

ÖNEMLİ

y=f(x) verildiğinde $y=|f(x)|$ fonksiyonunu çizmek için y=f(x) in grafiğinde x ekseninin altında kalan parçaların x eksenine göre simetriğini alırız.

Örnek...1 :

y=f(x) grafiği aşağıdaki gibi olan fonksiyon için $y=|f(x)|$ grafiği çizilmiştir inceleyiniz.

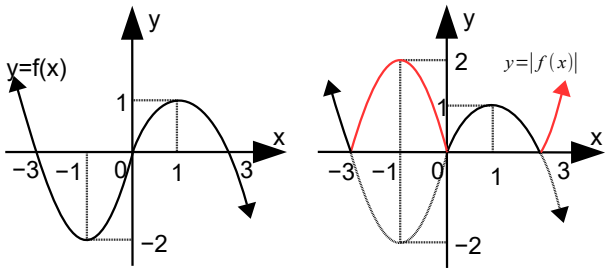

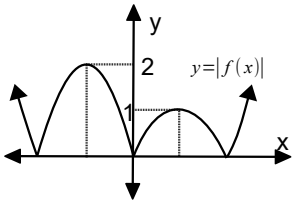

Örnek...2 :

y=f(x) grafiği aşağıdaki gibi olan fonksiyonları için $y=|f(x)|$ grafiği çizilmiştir inceleyiniz.

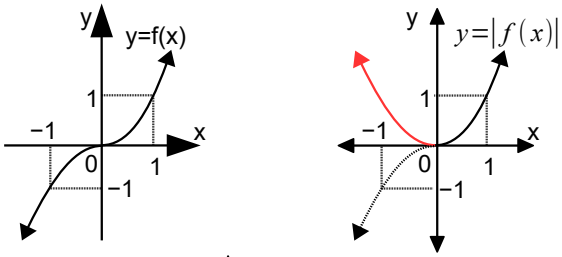

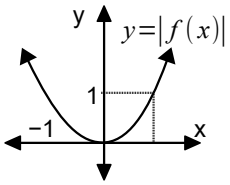

Örnek...3 :

y=f(x) grafiği veriliyor.
Buna göre, y=|f(x)| fonksiyonunu çiziniz.

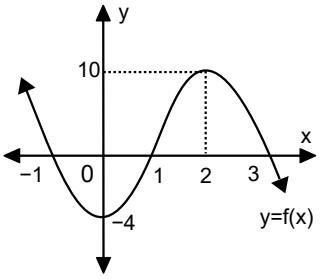

Örnek...4 :

y=f(x) in grafiği veriliyor. Buna göre, y=|f(x)| fonksiyonunun grafiğini çiziniz.

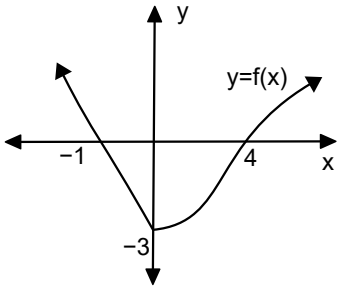

Örnek...5 :

y=f(x) veriliyor.
Buna göre, y=|f(x)| fonksiyonunun grafiğini çiziniz

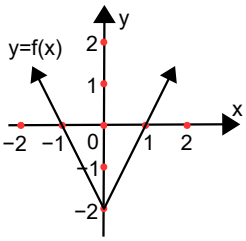

www.matbaz.com

Örnek...6 :

y=|2x−14| fonksiyonunu i) parçalı yazarak ii) simetrileri kullanarak çiziniz. Nitel özelliklerini belirtiniz.

Örnek...7 :

y=|3x+5| fonksiyonunun grafiğini çiziniz. Nitel özelliklerini belirtiniz.

Örnek...8 :

$y=-|x+5|$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz. Nitel özelliklerini belirtiniz.

Örnek...9 :

$y=|x-2|+3$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz. Nitel özelliklerini belirtiniz.

Örnek...10 :

$y=|2x-3|-5$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz. Nitel özelliklerini belirtiniz.

Örnek...11 :

$y=g(x)=x+3$ fonksiyonu veriliyor. Buna göre, $y=f(x)=|g(x)|-5$ fonksiyonu ile eksenler arasında kalan bölgenin alanı kaç birim karedir?

www.matbaz.com

DEĞERLENDİRME

1) y=f(x) veriliyor. Buna göre, $y=|f(x)|$ fonksiyonunu çiziniz.

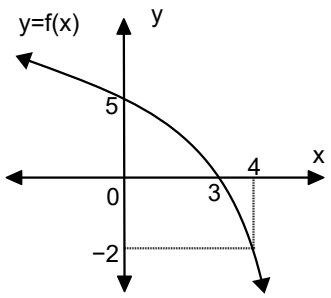

2) Grafiği verilen y=f(x) fonksiyonu için $g(x)=\frac{|f(x)|}{2}$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz

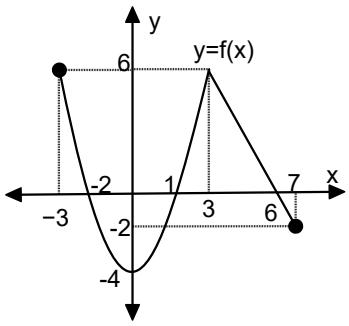

3) $y=-|6-3x|+4$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz. Nitel özelliklerini belirtiniz.

4) y=g(x)=2x−1 fonksiyonu veriliyor. Buna göre, $y=f(x)=2.|g(x)|-6$ fonksiyonu ile eksenler arasında kalan bölgenin alanı kaç birim karedir?

5) $y=|ax+b|+k$ fonksiyonunun (k sayısının alacağı durumlara göre) nitel özelliklerini belirtiniz.

6) $y=-|ax+b|+k$ fonksiyonunun (k sayısının alacağı durumlara göre) nitel özelliklerini belirtiniz.